

Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának
kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása
a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával”

SZTE-BTK Pszichológiai Intézet

2011. 11. 19.

Szociálpszichológia – Társas kapcsolatok vizsgálata

Harsányi Szabolcs Gergő

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012 projekt

Szociometria

- Moreno (1934): csoporttagok közti érzelmi kapcsolatok
- Több szempontú szociometria: Mérei (1998) – érzelmi szempontokon túl szerepek, funkciók is – ő az EGÉSZ csoporttal foglalkozott
- Az egyén helyzetét tárja fel a csoportban

- Névvel töltetjük ki
- Visszajelzés (veszélyek!)
- Kisebb csoportok összeállítása, vagy periférián lévők bevonása
- Osztályteremben
- Kisebbségnél: postásjáték
- Életkori sajátosságok figyelembevétele!

- A négy szempont:
 - Rokonszenvi kérdések
 - Funkció (vezetés, döntés)
 - Tulajdonság (intelligencia, művészet)
 - Népszerűség
- Kölcsönösségi táblázat – csak a rokonszenvi kérdések alapján
- Jelöljük, hányszoros a kapcsolat!
- Gyakorisági táblázat – mind a négy szempont szerintiek

Néhány fontosabb mutató I.

- Sűrűségi index $= \frac{\text{kölsönös kapcsolato k száma}}{\text{csoporttag ok száma}}$
 - Az átlag=0.9-1
- Csoportkohéziós index $= \frac{\text{kölsönös kapcsolato k}}{n(n-1)} \times 200$
 - Az átlag: 10-13

Néhány fontosabb mutató II.

- Kölcsönösségi index $= \frac{\text{kölcsönösségi kapcsolatokkal rendelkezők}}{\text{csoportlétszám}} \times 100$

– Az átlag=85-90%

- Vizszonozott kapcsolatok száma $= \frac{\text{kölcsönös kapcsolatok}}{\text{összes választás}} \times 100$

– Az átlag=40-50%

Jellegzetességek

- Életkori alakulás: idővel egyre lassabban módosulnak
- Nemi különbségek
- Népszerűség:
 - Intelligencia, felnőttektől való függetlenség, szociabilitás, stb.
 - Vonzerő
 - Magasabb szocioökonómiai státusz
- Lányok inkább közösségi magatartásúak